

Paul Ayris

Europeana - perspectiva LIBER: cum putem contribui?

Această lucrare va arunca o privire asupra stadiului curent al digitizării în Peisajul Informațional. Va descrie apoi cum ar putea LIBER să contribuie în acest peisaj, prin dezvoltarea de portaluri, atragerea de fonduri, identificarea și documentarea asupra celor mai bune practici, lobby la nivel european și prin administrarea trecerii de la hârtie la furnizarea informației pe suport digital. Lucrarea se încheie cu o încercare de a identifica cum vor folosi utilizatorii resursele electronice puse din ce în ce mai mult la dispoziție de către biblioteci.

Cuvinte cheie: *digitizare; Europeana; dezvoltarea portalurilor*

David C. Prosser

Evoluții (europene) actuale în comunicarea științifică

Orice lucrare care încearcă să descrie noile evoluții din domeniul politicilor și mandatelor privind accesul deschis riscă să fie depășită aproape înainte de a fi publicată. În fiecare săptămână sunt anunțate noi politici ale guvernelor, ale organismelor de finanțare a cercetării și ale instituțiilor individuale din toată lumea. Această lucrare încearcă să descrie câteva dintre cele mai importante politici și mandate și pune aceste politici în contextul unei presiuni sociale mai largi asupra comunicării academice. În cele din urmă, lucrarea încearcă să schițeze câteva dintre modalitățile în care comunitatea bibliotecilor

poate reacționa la schimbarea mediului comunicării academice.

Cuvinte cheie: *management; proiecte culturale; cooperare; asociații profesionale*

Jean Bernon

În ce scopuri majore dorim să măsurăm utilizarea resurselor electronice?

O prezentare completă a activității unei biblioteci necesită realizarea unei statistici complete și de încredere privind atât utilizarea resurselor tipărite, cât și a celor electronice. Această statistică se bazează pe trei seturi de definiții: tipurile de documente, tipurile de utilizări și tipurile de utilizatori. Există un model acceptat în ceea ce privește documentele tipărite, dar rămân multe întrebări și probleme tehnice în ceea ce privește resursele electronice. În 2006, un grup național de studiu francez a analizat aceste întrebări. Studiul s-a bazat pe standardul COUNTER, dar l-a găsit insuficient și a subliniat necesitatea unor instrumente locale, cum ar fi markerii web și analiza aprofundată a înregistrărilor conectărilor realizate prin server proxy. În cadrul consorțiului național francez, COUPERIN, un nou grup de lucru testează ERMS, standardul SUSHI, autentificarea SHIBOLLETH, împreună cu standardul COUNTER, pentru a îmbunătăți evaluarea utilizării resurselor electronice. În acest moment, această evaluare este insuficientă și îmbunătățirea ei poate reprezenta o provocare la nivel european pentru următorii

ani.

Cuvinte cheie: *resurse informaționale; statistici de utilizare; studii de utilizare; Franța; COUNTER*

Ricky Erway

Cerere și ofertă: colecții speciale și digitizare

Având în vedere că utilizăm din ce în ce mai mult o colecție colectivă de cărți, colecțiile speciale sunt cele care vor diferenția instituțiile noastre. Totuși, în mod ciudat, tocmai colecțiile speciale sunt în pericol de a fi marginalizate. Dacă acestea nu sunt accesibile, atunci nu sunt utilizate; dacă nu sunt utilizate, pot să plece. Neglijarea lor poate duce la obsolescență. Acest articol va sublinia câteva dintre aceste idei. Nu toate au sens în orice situație, dar unele dintre ele vor fi aplicabile pentru majoritatea colecțiilor. A doua parte a lucrării oferă exemple de locuri unde aceste principii sunt puse în practică.

Cuvinte cheie: *digitizare; standard; cantitate în biblioteci; servicii de bibliotecă*

Adriana Dumitrescu

Accesul liber la rezultatele cercetării și arhivele deschise

Exploatarea rațională a rezultatelor cercetării științifice depinde în primul rând de accesul la aceste rezultate. Acest principiu a determinat apariția în mediile de cercetare a mișcării arhivelor deschise (Open archives), în scopul de a promova un acces liber și gratuit la literatura științifică mondială.

Articolul prezintă principalele re-

■ REZUMATELE ARTICOLELOR ■

pere ale originilor și evoluțiilor mișcării Open Access și a arhivelor deschise (Open Archives) în contextul comunicării științifice.

Este definit conceptul de arhivă deschisă, precum și tipologia documentelor și arhivelor existente la nivel european.

Sunt abordate aspectele juridice ale arhivelor deschise, în ceea ce privește garantarea accesului liber și gratuit la documentele depuse, neutilizarea lor comercială și respectarea dreptului de autor.

Concluziile prezintă principalele avantaje, atât pentru cercetători, cât și din punct de vedere instituțional ale publicării într-o arhivă deschisă, cu referire la obiectivul stabilit la nivel european privind dezvoltarea unei infrastructuri europene de depozite digitale.

Cuvinte cheie: *arhivă deschisă; acces deschis; acces liber la informații științifice; autoarhivare; comunicare științifică; ediție științifică electronică; publicare științifică*

Robert Coravu **Bibliotecile universitare și accesul deschis la informația științifică**

Articolul prezintă efectele demersurilor pentru promovarea ideii de acces deschis asupra procesului de publicare științifică și, implicit, asupra politicilor de furnizare a accesului la informație în bibliotecile universitare.

Cuvinte cheie: *biblioteci universitare; cercetare; editori; reviste științifice; acces deschis*

Tiberius Ignat **Contribuția lui Donald J. Urquhart la descoperirea și dezvoltarea bibliometriei**

Donald J. Urquhart a extins revoluția modelului probabilistic la bibliologie, jucând un rol de pivot în crearea bibliotecilor moderne și a științei informației. Ca rezultat, munca sa a adus o contribuție majoră atât la dezvoltarea științei ca întreg, cât și la dezvoltarea bibliometriei în particular. În ceea ce privește contribuția la dezvoltarea științei, Urquhart a fost un susținător puternic al curentului științific care a subînțeles faptul că realitatea se bazează pe o lege normală a erorii (sau cum mai este uneori nuanțată, „a haosului”), curent impulsivat puternic de teoria evoluționistă a lui Darwin și studierea statisticilor biometrice.

Cuvinte cheie: *bibliometrie, statistică, utilizare, acces*

Iuliana Ceară **Marketingul de bibliotecă publică. Evoluția și implementarea marketingului în bibliotecile românești**

Marketingul bibliotecilor a apărut ca o consecință a specializării marketingului general, raportat direct la marketingul non-profit, marketingul serviciilor și cultural, prezentând o diversitate de elemente comune. El are la bază atât cunoașterea instituției, cât și a utilizatorului, putând constitui, astfel, o relație între ele prin cunoașterea și studierea lor în profunzime.

Implementarea marketingului la nivelul bibliotecii publice se

justifică prin relațiile dintre produsele și serviciile sale și ansamblul utilizatorilor, ca o confruntare dintre oferta globală și un set de cereri diferențiate. Realizarea sa la nivelul bibliotecilor românești este greu de valorificat deoarece dezbaterile specialiștilor români pe această temă sunt în număr redus.

Bibliotecile publice sunt atrase de noua tehnologie, dar schimbările dramatice la nivel financiar determină abordarea tipică economiei de piață a produselor și serviciilor lor, impunându-se, astfel, și necesitatea găsirii unor metode și strategii de finanțare.

Cuvinte cheie: *marketing; bibliotecă publică; implementare; informare; mediu tehnologic; finanțare; măsurarea activității*

Marcela Groza **Bibliotecarul virtual preia ștafeta**

Această lucrare prezintă instrumentația tehnică care se dezvoltă la momentul actual și care permite automatizarea și augmentarea operațiilor specifice pe care un bibliotecar le realizează.

Cuvinte cheie: *colecții digitale; Web 3.0; catalogare automată; Second Life*